Sanitaire voorzieningen bij de Groenalliantie

1. Inleiding

Groenalliantie voert een ambitieuze kwaliteitsimpuls in de recreatiegebieden uit. Deze voorziet onder andere in de realisatie van sanitaire voorzieningen in de recreatiegebieden.

Eind 2019 heeft de gemeente Bodegraven-Reeuwijk aan Groenalliantie voorgesteld gezamenlijk sanitaire voorzieningen te realiseren in de beheergebieden Twaalfmorgen en Elfhoevenstrook. Daarnaast heeft de gemeente de wens om aan de Hortemansdijk op gemeentelijk grondgebied een voorziening te realiseren. De gemeente is bereid om samen met Landal GreenParks een bedrag van €100.000 ter beschikking te stellen en verzoekt Groenalliantie om de ontbrekende investeringskosten en het meerjarig beheer voor deze voorzieningen voor haar rekening te nemen.

Deze notitie vormt de basis voor een investeringsvoorstel aan het bestuur. De notitie beperkt zich tot de beheergebieden van Groenalliantie. In het voorstel aan het bestuur wordt ook een voorstel voor de voorziening aan de Hortemansdijk opgenomen.

2. Huidige situatie

De beschikbaarheid van sanitaire voorzieningen in de groengebieden van de Groenalliantie is als volgt (zie voor locatie kaart bijlage 1):

Toiletvoorziening (permanent)	**Toiletvoorziening (seizoen)**	**Geen toiletvoorziening**
Krimpenerhout (entreegebouw)	Elfhoeven (entree)	Goudse Hout
Loetbos (bij Hendrikshoeve)	Twaalfmorgen (daghaven)	Gouwebos
Reeuwijkse Hout (strand)		't Weegje
		Oostpolder

De toiletgebouwen in de Krimpenerhout en het Loetbos zijn in 2019 in het kader van de kwaliteitsimpuls gerealiseerd. Het toiletgebouw op het strand van de Reeuwijkse Hout is een al langer bestaande voorziening. In de Elfhoevenstrook is het verouderde permanente toiletgebouw enkele jaren geleden vernield en niet meer vervangen. In de Elfhoevenstrook wordt net als bij de daghaven van Twaalfmorgen nu gedurende het recreatieseizoen een mobiel toilet geplaatst. In 't Weegje heeft tot voor kort een verouderd toiletgebouw gestaan.

3. Overwegingen

<u>Ambitie</u>
Met de uitvoering van de ambitieuze kwaliteitsimpuls voldoen de groengebieden in 2021 weer aan de wensen en behoeften van de hedendaagse bezoeker. De beschikbaarheid van een deugdelijke sanitaire voorziening past binnen het kwaliteitsniveau dat Groenalliantie voor haar gebieden nastreeft. Ook een maatschappelijke organisatie zoals de Maag Lever Darm Stichting pleit al langer voor meer openbare sanitaire voorzieningen.

<u>Prioritaire gebieden</u>
In alle gebieden is een goede toiletvoorziening gewenst, maar de realisatie ervan is niet overal even urgent. Vooral in drukbezochte gebieden met een intensieve dagrecreatieve functie en één of meer voorzieningen als zwemwater, stranden en ligweiden, speelplaatsen en sportvoorzieningen is publiek sanitair een groot deel van het jaar onmisbaar.

- Goudse Hout - nabij de nieuwe speelplaats en het ontmoetingsplein
- Gouwebos - nabij de nieuwe speelplaats

- ’t Weegje – nabij de entree
- Elfhoeven – nabij de entree aan de Korssendijk i.c. zwemsteiger en ligweide
- Twaalfmorgen – nabij de daghaven
- Oostpolder – geen

Permanente of seizoensgebonden voorziening
Voor gebieden met louter seizoensgebonden activiteiten zoals bij strandrecreatie kan een tijdelijke voorziening volstaan. Voor alle gebieden met een jaarrond recreatief patroon heeft een permanente voorziening de voorkeur. Bij deze laatste is wintersluiting wel noodzakelijk ter voorkoming van vorstschade.

Gedeelde voorzieningen met (horeca)exploitanten
In de Krimpenerhout, het Loetbos, de Reeuwijkse Hout en ’t Weegje zijn horecaexploitanten met toiletfaciliteiten gevestigd. Sanitaire voorzieningen voor gemeenschappelijk gebruik door horecabezoek en recreanten lijkt een optie, maar in de praktijk blijkt dat horecaondernemers hier niet (graag) aan meewerken.

Typen voorzieningen (zie ook bijlage)
De volgende typen toiletvoorzieningen komen in aanmerking:

- *Vast toiletgebouw (model ‘Loetbos’)*
  Een vast toiletgebouw met 3 units (heren, dames, invaliden). Het gebouw is aangesloten op riool en waterleiding, maar is ook met opslagtank uitvoerbaar. Variatie in aantal units is mogelijk en afhankelijk van de grootte van het gebied en de bezoekersaantallen.
- *Drijvend toilet (model ‘Nieuwkoop’)*
  Een drijvend toilet met twee units (urinoir en toilet), met opslagtank. Het toilet is over water verplaatsbaar (bv. naar de winterlocatie). De functionaliteit van een drijvend toilet komt met name in waterrijke gebieden tot zijn recht.
- *Mobiel toilet (Model ‘Elfhoeven’)*
  De kunststof toiletcabine met één unit wordt alleen in het recreatieseizoen geplaatst. Een servicecontract voorziet in plaatsing en afvoeren, een wekelijkse reiniging en het herstel van schade en zo nodig vervanging. Deze voorziening is geschikt voor situaties waarbij een tijdelijke en eenvoudige voorziening volstaat.

Kwaliteitsniveau
De modellen verschillen in uitstraling, gebruikservaring. Model ‘Loetbos’ is topklasse. Model ‘Nieuwkoop’ is qua uitstraling, functionaliteit en gebruikservaring passend in een waterrijke omgeving. Mobiele toiletcabines voldoen in de veelgebruikte basisvariant niet aan de kwaliteitsstandaard van Groenalliantie. Er zijn luxere modellen op de markt, met een betere gebruikerservaring die, mits goed landschappelijk ingepast, als tijdelijke voorziening zeker te overwegen zijn. Per gebied zijn afzonderlijke cabines voor dames en heren gewenst.

Op basis van functionaliteit, gebruikskwaliteit en uitstraling is voor de groengebieden de meest passende oplossing opgenomen.

Locatie	Model	Overwegingen
Goudse Hout (nabij nieuwe speelplaats)	‘Loetbos’	kwaliteit, jaarrond gebruik, enig toezicht,
Gouwebos (nabij nieuwe speelplaats)	‘Loetbos’	kwaliteit, jaarrond gebruik, enig toezicht
’t Weegje (nabij de entree Noord Ringdijk)	‘Loetbos’	kwaliteit, jaarrond gebruik, enig toezicht
Elfhoevenstrook (nabij entree Korssendijk)	‘Elfhoeven’	seizoensgebonden landrecreatie, geen toezicht , functionaliteit, fullservice contract, voorkeur omwonenden *)
Twaalfmorgen (nabij de daghaven)	‘Nieuwkoop’	sterk seizoensgebonden water- en landrecreatie, afgelegen/weinig toezicht,

*) In het gebiedsproces rond de kwaliteitsimpuls Elfhoevenstrook heeft Groenalliantie de omwonenden toegezegd om bij plaatsing van een sanitaire voorziening te voor een aangeklede, mobiele variant op de locatie van het voormalige toiletgebouwtje.

5. Realisatie en beheer

Realisatie

De realisatiekosten van sanitaire voorzieningen lopen sterk uiteen.

- 'Loetbos': € 50.000 - 70.000 (afhankelijk van de aansluitmogelijkheden op waterleiding en riolering)
- 'Nieuwkoop': € 50.000 (aanschaf)
- 'Elfhoeven': € 5.000 (uitsluitend kosten inrichting van de locatie zoals een toegangspad, fundering en landschappelijke afscherming)

Daarmee komt de totale noodzakelijke investeringsomvang op ca. €300.000.

Locatie	Model	Investerings-kosten *)
Goudse Hout	'Loetbos'	€ 70.000
Gouwebos	'Loetbos'	€ 70.000
't Weegje	'Loetbos'	€ 50.000
Elfhoevenstrook	'Elfhoeven'	€ 5.000
Twaalfmorgen	'Nieuwkoop'	€ 50.000
Kosten		**€ 245.000**
Uitvoeringsvoorbereiding en begeleiding		**€ 55.000**
Totaal		**€ 300.000**

*) alle bedragen zijn indicatief

Beheer

De meerjarige beheerkosten zijn gebaseerd op ervaringscijfers bij Groenalliantie en de beheerder van het drijvende toilet in Nieuwkoop.

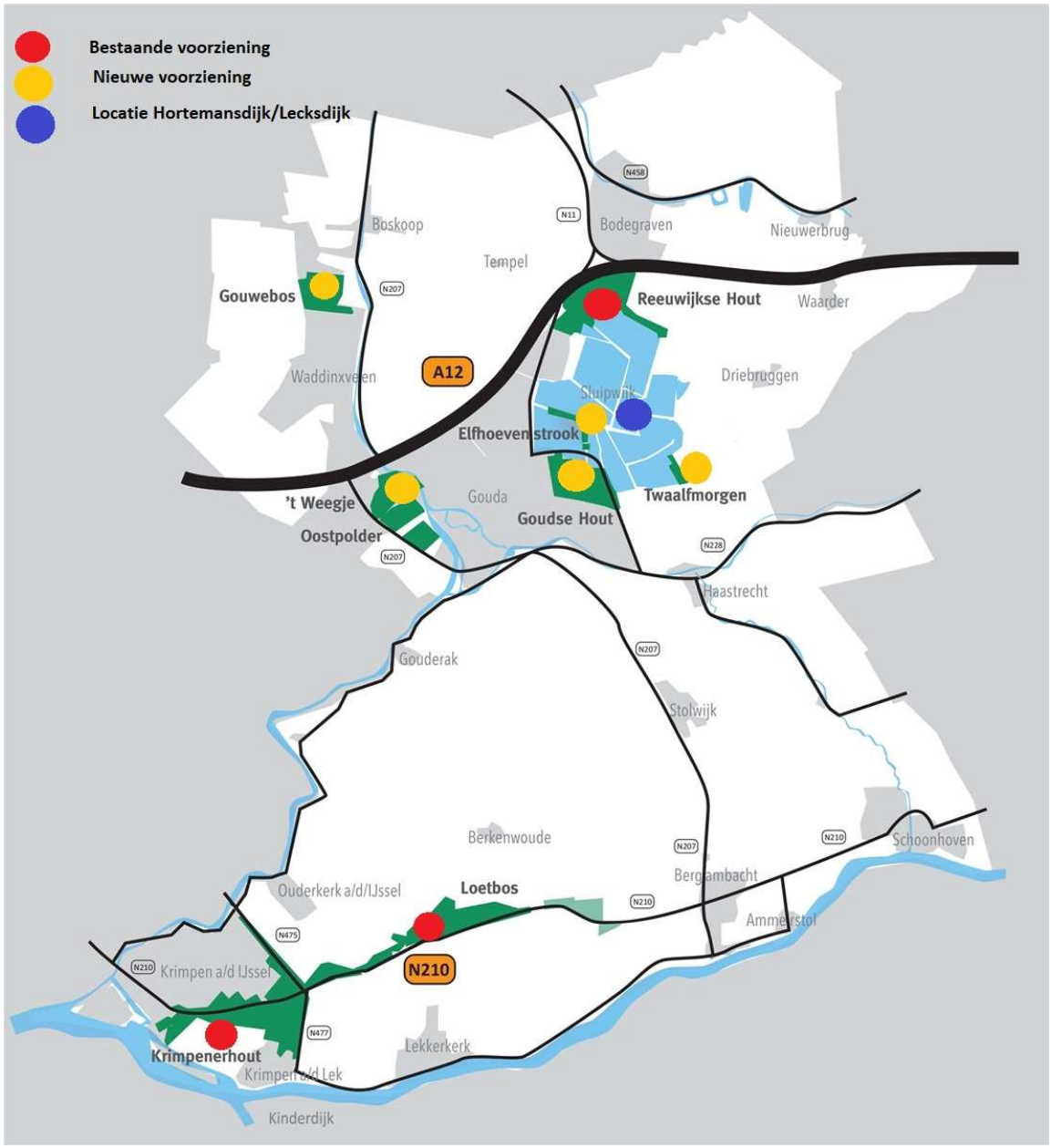
- 'Loetbos': € 5.000 per jaar
- 'Nieuwkoop': € 2.500 per jaar
- 'Elfhoeven': € 1.500 p/j (servicecontract voor 2 units bij een huurperiode van 20 weken + beheer locatie)

Daarmee komt de totale meerjarige beheerlast voor de Groenalliantie op €20.500 - € 24.000 , inclusief de beheerkosten van de voorziening aan de Hortemansdijk/Lecksdijk.

Locatie	Model	Beheerkosten *)	Alternatief model	Beheerkosten *)
Goudse Hout	'Loetbos'	€ 5.000		€ 5.000
Gouwebos	'Loetbos'	€ 5.000		€ 5.000
't Weegje	'Loetbos'	€ 5.000		€ 5.000
Elfhoevenstrook	'Elfhoeven'	€ 1.500		€ 1.500
Twaalfmorgen	'Nieuwkoop'	€ 2.500		€ 2.500
Kosten		**€ 19.000**		**€ 19.000**
Hortemansdijk/Lecksdijk **)	'Loetbos'	€ 5.000	'Elfhoeven'	€ 1.500
Totaal		**€ 24.000**		**€ 20.500**

*) alle bedragen zijn indicatief
**) NB Beheerovereenkomst Gemeente Bodegraven-Reeuwijk en Groenalliantie

BIJLAGE 1 - Locatie sanitaire voorzieningen



BIJLAGE 2 - Modellen sanitaire voorzieningen Groenalliantie

Model "Loetbos" '



Als onderdeel van de kwaliteitsimpuls in 2019 gebouwd en in gebruik genomen.

Soort toilet
Vast toiletgebouw, aangesloten op riool en water. Bestaat uit 3 ruimten (dames, heren en invalidentoilet).
Kwalitatief hoogstaande voorziening met mooie uitstraling.

Locatie en gebruik
Het toilet staat achter de Hendrikshoeve in het centrale deel van het 'Loetbos', nabij horeca, verhuurlocatie en speelvoorzieningen. Het wordt vooral gebruikt door gezinnen met kinderen en gebruikers van de horeca. In de winter is het toilet afgesloten (i.v.m. vorstschade).

Beheer en onderhoud
Beheer door eigen mensen, inhuur technische bedrijven.
Schoonmaak: onderhoudsbestek Promen. Frequentie afhankelijk seizoen één tot drie keer per week.
Inspecties door eigen mensen.

Investering en beheerkosten

Investering	€ 50.000 (meerkosten afhankelijk aansluitmogelijkheden op riolering)
Beheerkosten 2019	€ 5.000

Voor- en nadelen
+ mooie uitstraling
+ positieve gebruikerservaring
+ toezicht van de kanoverhuurder en medewerkers Staatsbosbeheer
+ aansluiting op riool en elektriciteitsnet (evt. ook met septictank)
+/- vandalismebestendig uit te voeren
- forse investering

Model 'Nieuwkoop'



In het Nieuwkoopse Plassengebied is in maart 2019 een nieuw, drijvend toilet gerealiseerd. Het vervangt een bestaand toiletgebouwtje dat slecht functioneerde, onderhoudsgevoelig en slecht schoon te houden was. De gebruikerservaring was slecht. Met dit drijvend toilet wil men nu ervaringen opdoen om vervolgens het netwerk van toiletvoorzieningen verder uit te rollen. Initiatiefnemer is het Gebruikers Platform Nieuwkoopse Plassen (GPN). Het toilet is samen met de gemeente Nieuwkoop gerealiseerd.

Soort toilet
Zeer robuust drijvend toilet met opslagtank van 2 m3. Toilet bestaat uit twee ruimten (urinoir en toilet). Bediening met handpompen. Toilet ligt verankerd aan palen.

Locatie en gebruik
Ligging aan de oever van een recreatie-eiland, nabij ligplaatsen en een strandje. Toilet is alleen met de boot bereikbaar. Gasten van afgemeerde boten voelen zich verantwoordelijk en houden toezicht.
Tijdens evenementen wordt het toilet versleept. In de winter tijdelijke ligplaats bij de roeivereniging.

Beheer en onderhoud
Het beheer en onderhoud gebeurt door een plaatselijke aannemer. Het toilet is in 2019 4x geleegd met giertank op boot en lozing op gemeenteriool. Afgemeerde vaarrecreanten maken dagelijks schoon. Verder zijn enkele reparatiewerkzaamheden verricht.

Investering en beheer

Investeringskosten	€ 50.000
Beheerkosten in 2019	€ 2.500 (incl. legen, schoonmaak, vervanging onderdelen en verplaatsen)

Voor- en nadelen
+ robuuste uitvoering
+ geen aansluiting nodig op riolering en elektriciteitsnet
+ is verplaatsbaar (buiten het recreatieseizoen, bij evenementen)
+ door ligging nabij seizoen ligplaatsen voelen bootrecreanten zich verantwoordelijk (maken ook schoon)
- leging vanaf het water
- hoge investering

Model 'Elfhoeven'



Bij de Elfhoevenstrook wordt in het recreatieseizoen mobiele toiletten geplaatst. Deze wordt ingepast in een houten scherm en landschappelijk ingepast. Het toilet zelf is een 'plus'-variant'.

Soort toilet
Mobiel toilet, basic, servicecontract

Locatie en gebruik
- Toilet in de Elfhoevenstrook staat in het entreegebied, nabij verhard pad (t.b.v. onderhoud);
- Gebruik door recreanten zwemsteiger, ligweide, speelplaats en poasanten

Beheer en onderhoud
Onderdeel van het huurcontract (fullservice).

Investering en beheer
Investering € 5.000 (inrichten locatie, landschappelijke inpassing, waaronder schermen)
Beheerkosten € 1.500 jr. (servicecontract voor 20 weken; locatie)

Voor- en nadelen
+ fullservice contract beperkt eigen inzet tot minimaal
+ buiten het recreatieseizoen geen ongebruikte voorziening met weinig sociaal toezicht
- matige gebruikerservaring (er zijn luxere varianten die voldoen beter).
- lelijke uitstraling (met landschappelijke afscherming/inpassing is veel mogelijk)
- moet nabij een weg pad staan waar de serviceauto kan komen.